

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

07.07.2026 № 1089

Порядок

призначення номінованого оператора ринку електричної енергії, призупинення його діяльності, припинення виконання функції номінованого оператора ринку електричної енергії, а також моніторингу діяльності номінованого оператора ринку електричної енергії

1. Загальні положення

1.1. Цей Порядок визначає вимоги до заявки, документів та інформації, що надаються юридичною особою, яка має намір бути призначеною номінованим оператором ринку електричної енергії, до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – Регулятор, НКРЕКП), строк їх розгляду, процедуру прийняття Регулятором рішення про призначення або відмову у призначенні номінованим оператором ринку електричної енергії, призупинення або припинення виконання функції номінованого оператора ринку електричної енергії (далі – номінований оператор ринку), та здійснення моніторингу діяльності номінованого оператора ринку в Україні.

1.2. Дія цього Порядку поширюється на всіх юридичних осіб, які: мають намір звернутися до Регулятора щодо призначення номінованим оператором ринку; згідно з рішенням Регулятора призначені номінованим оператором ринку; є юридичними особами-нерезидентами, що призначені номінованим оператором ринку в державі-члені Європейського Союзу та/або державі-стороні Енергетичного Співтовариства та паспортизовані Регулятором.

1.3. Номінованим оператором ринку електричної енергії може бути: призначена юридична особа, яка має ліцензію на право провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку згідно з рішенням Регулятора або оператора організованого товарного ринку згідно з рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, або юридична особа-нерезидент, паспортизована Регулятором, що забезпечує виконання завдань, пов'язаних з єдиним сполученням ринків «на добу наперед» та/або єдиним сполученням внутрішньодобових ринків.

1.4. Діяльність з організації торгів на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та/або єдиному сполученні внутрішньодобових ринків в Україні може провадитися номінованим оператором ринку, призначеним в іншій державі-члені Європейського Союзу та/або державі-стороні Енергетичного Співтовариства, після проходження процедури паспортизації.

Процедура паспортизації та особливості провадження діяльності такого номінованого оператора ринку визначаються Регулятором відповідно до законодавства України.

1.5. У межах однієї торгової зони діяльність з організації торгів на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та/або єдиному сполученні внутрішньодобових ринків може здійснюватися одним або кількома номінованими операторами ринку, за умови, що вони відповідають критеріям, визначеним у пункті 3.1 глави 3 цього Порядку.

1.6. Регулятор при прийнятті рішень згідно з цим Порядком, та здійсненні моніторингу діяльності номінованого оператора ринку керується основними принципами діяльності Регулятора, визначеними в Законі України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», та принципами адміністративної процедури визначеними в Законі України «Про адміністративну процедуру», зокрема принципом недопущення дискримінації, між юридичними особами - суб'єктами господарювання України та суб'єктами господарювання держав-членів Європейського Союзу та/або держав-сторін Енергетичного Співтовариства.

1.7. Терміни та скорочення вживаються у значеннях, наведених у Цивільному кодексі України, законах України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон), «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», «Про захист економічної конкуренції».

2. Оформлення та подання документів на призначення номінованого оператора ринку

2.1. Юридична особа, яка має намір бути призначеною номінованим оператором ринку (далі – заявник) подає до Регулятора заявку про призначення номінованим оператором ринку електричної енергії (далі – Заявка) за формою, наведеною у додатку 1 до цього Порядку. До Заявки додаються документи та інформація відповідно до Опитувального листа щодо відповідності заявника критеріям призначення номінованого оператора ринку електричної енергії згідно з додатком 2 до цього Порядку.

2.2. Заявка та додані до неї документи подаються заявником до НКРЕКП у письмовій формі (електронній або паперовій) шляхом особистого звернення або поштовим відправленням з описом вкладення.

Документи, що подаються в електронній формі, оформлюються згідно з вимогами законодавства у сфері електронного документообігу.

До Заявки та доданих до неї документів, поданих у паперовій формі, також додаються їх цифрові копії на електронному носії.

2.3. Заявка та додані до неї документи викладаються державною мовою (крім документів, передбачених абзацом другим цього пункту) та підписуються або засвідчуються уповноваженою особою заявника власноручно чи з використанням електронного підпису відповідно до Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги».

Документи технічного, операційного або міжнародного характеру, оригінали яких складені англійською мовою, можуть подаватися мовою оригіналу з доданням перекладу українською мовою. У разі розбіжностей між текстами визначальним є текст документа мовою оригіналу виключно для цілей технічного тлумачення відповідного документа.

2.4. Якщо документи та/або дані/інформація, що міститься в них, надані заявником Регулятору відповідно до вимог цього Порядку та/або на запит Регулятора, містять конфіденційну інформацію та/або становлять комерційну таємницю, заявник має чітко вказати, які відомості та/або дані є конфіденційною інформацією та/або становлять комерційну таємницю.

В інших випадках документи та/або дані/інформація, що містяться в них, є відкритою інформацією.

2.5. Регулятор протягом трьох робочих днів з дня реєстрації Заявки про призначення номінованим оператором ринку повідомляє заявнику дату та реєстраційний номер такої заявки.

2.6. Регулятор припиняє розгляд Заявки та протягом десяти робочих днів повертає заявнику Заявку разом з доданими документами, з відповідним обґрунтуванням, у разі документального підтвердження здійснення контролю над заявником у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України, у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про оборону України», та особами, місцезнаходженням (місцем проживання) яких є тимчасово окупована територія (крім випадків наявності в таких осіб довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, чинність якої підтверджується відомостями з Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб).

2.7. Регулятор залишає Заявку без руху, якщо Заявка та/або додані до неї документи складені з порушення вимог цього Порядку, зокрема складені не за формою, визначеною додатком 1 до цього Порядку, підписані (засвідчені) особою, повноваження якої не підтверджені.

Регулятор надсилає заявнику письмове повідомлення про залишення Заявки без руху протягом трьох робочих днів з дня її отримання.

У повідомленні про залишення Заявки без руху зазначаються виявлені недоліки з посиланням на порушені вимоги цього Порядку, спосіб та строк усунення недоліків, а також способи, порядок та строки оскарження рішення про залишення Заявки без руху.

Регулятор встановлює строк, достатній для усунення заявником виявлених недоліків. За клопотанням заявника Регулятор може продовжити строк усунення виявлених недоліків.

У разі усунення виявлених недоліків у строк, встановлений Регулятором, Заявка вважається поданою в день її первинного подання. При цьому строк розгляду справи продовжується на строк залишення Заявки без руху.

2.8. Регулятор має право витребувати від заявника додаткову інформацію (документи та відомості), що необхідні для підтвердження відповідності заявника критеріям, яким має відповідати заявник для призначення його номінованим оператором ринку.

2.9. Заявник зобов'язаний повідомляти Регулятора про будь-які зміни в наданих до Заявки документах та інформації, не пізніше трьох робочих днів з дня виникнення таких змін.

Оновлені документи та/або інформація подаються відповідно до вимог цього Порядку не пізніше десяти робочих днів з дня виникнення відповідних змін.

3. Призначення або відмова у призначенні номінованим оператором ринку

3.1. Заявник може бути призначений номінованим оператором ринку, тільки якщо він відповідає таким критеріям:

1) уклав або укладає договори на достатню кількість ресурсів для спільного, координованого та належного функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та/або єдиного сполучення внутрішньодобових ринків, включно з ресурсами, необхідними для виконання функцій номінованого оператора ринку, фінансовими ресурсами, необхідними інформаційними технологіями, технічною інфраструктурою та операційними процедурами, або він повинен надати докази того, що він здатен забезпечити наявність таких ресурсів протягом розумного

підготовчого періоду до початку виконання завдань номінованого оператора ринку відповідно до вимог Закону;

2) здатен забезпечити учасникам ринку відкритий доступ до інформації про завдання номінованого оператора ринку відповідно до вимог Закону;

3) є економічно ефективним у контексті єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків і у своєму внутрішньому бухгалтерському обліку має забезпечити ведення окремого обліку для функцій номінованого оператора ринку та інших видів діяльності з метою виключення можливості перехресного субсидіювання;

4) має належний рівень відокремлення господарської діяльності від інших учасників ринку;

5) здатен забезпечити недискримінаційне ставлення до всіх учасників ринку;

6) має належні механізми ринкового нагляду (систему спостереження);

7) має відповідні угоди щодо забезпечення прозорості та конфіденційності, укладені з учасниками ринку та оператором системи передачі;

8) здатен виконувати функцію центрального контрагента;

9) здатен встановити системи та процедури зв'язку для координування діяльності з іншими операторами системи передачі у державі-члені Європейського Союзу та/або державі-стороні Енергетичного Співтовариства.

3.2. Рішення про призначення номінованим оператором ринку або рішення про відмову у призначенні номінованим оператором ринку приймається Регулятором на засіданні, що проводиться у формі відкритого слухання, у строк, що не перевищує трьох місяців з дня одержання Заявки.

3.3. Регулятор має право відмовити у призначенні номінованим оператором ринку виключно у випадку невідповідності заявника хоча б одному критерію, визначеному пунктом 3.1 цієї глави.

Рішення про відмову заявнику у призначенні його номінованим оператором ринку електричної енергії може бути оскаржене до адміністративного суду.

3.4. У рішенні про відмову у призначенні номінованого оператора ринку зазначаються, зокрема:

1) реквізити Заявки;

2) найменування та ідентифікаційний код заявника згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;

3) вид діяльності з організації торгів (на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та/або єдиному сполученні внутрішньодобових ринків);

4) найменування торгової зони, у межах якої юридична особа, що призначається номінованим оператором ринку, буде здійснювати діяльність з організації торгів на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та/або єдиному сполученні внутрішньодобових ринків;

5) опис підстави (підстав) для прийняття рішення про відмову у призначенні номінованого оператора ринку;

6) порядок оскарження рішення про відмову у призначенні номінованого оператора ринку відповідно до положень цього розділу.

3.5. У разі встановлення під час розгляду Заявки і доданих до неї документів відсутності підстав для відмови у призначенні номінованого оператора ринку, Регулятор приймає рішення про призначення заявника номінованим оператором ринку.

3.6. У рішенні про призначення номінованим оператором ринку зазначаються, зокрема:

1) реквізити Заявки;

2) найменування та ідентифікаційний код заявника згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань;

3) вид діяльності з організації торгів (на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та/або єдиному сполученні внутрішньодобових ринків);

4) найменування торгової зони, у межах якої юридична особа, що призначається номінованим оператором ринку, буде здійснювати діяльність з організації торгів на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та/або єдиному сполученні внутрішньодобових ринків;

5) опис підстави (підстав) для прийняття рішення про призначення номінованим оператором ринку;

6) строк, на який юридична особа призначається номінованим оператором ринку.

3.7. Рішення про відмову у призначенні номінованим оператором ринку набирає чинності з дня, наступного за днем його оприлюднення на офіційному вебсайті НКРЕКП.

Рішення про призначення номінованим оператором ринку набирає чинності з дня, наступного за днем його оприлюднення на офіційному вебсайті НКРЕКП, якщо більш пізній строк набрання ним чинності не встановлено у рішенні.

Рішення про призначення або відмову у призначенні заявника номінованим оператором ринку підлягає оприлюдненню не пізніше трьох робочих днів з дня його прийняття.

Про прийняте рішення Регулятор повідомляє заявника не пізніше трьох робочих днів з дня його прийняття.

3.8. Заявник, що отримав від Регулятора рішення про відмову у призначенні номінованим оператором ринку, має право повторно звернутися до Регулятора із новою Заявкою та доданими до неї оновленими документами (за необхідності) відповідно до вимог цього Порядку.

3.9. У разі якщо заявник призначається номінованим оператором ринку вперше, строк дії такого призначення становить чотири роки з дня прийняття Регулятором рішення про таке призначення. Після завершення чотирирічного строку такий номінований оператор ринку призначається безстроково згідно з процедурою, визначеною цим Порядком.

3.10. Регулятор інформує Раду регуляторних органів Енергетичного Співтовариства про призначення номінованого оператора ринку не пізніше одного робочого дня з дня оприлюднення на офіційному вебсайті Регулятора рішення про призначення заявника номінованим оператором ринку.

3.11. Номінований оператор ринку не має права здійснювати діяльність з виробництва, передачі, розподілу, зберігання енергії, агрегації та постачання електричної енергії споживачу, а також трейдерську діяльність.

3.12. Номінований оператор ринку має право делегувати виконання функцій центрального контрагента третій особі, яка має право провадити діяльність як центральний контрагент відповідно до Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки».

Делегування функцій центрального контрагента номінованим оператором ринку здійснюється за умови, що третя особа матиме змогу здійснювати відповідні функції так само ефективно, як і номінований оператор ринку.

Номінований оператор ринку повинен повідомити Регулятора про намір делегування функцій центрального контрагента третій особі, одночасно надавши інформацію та документи, передбачені пунктом 8 Опитувального листа щодо відповідності заявника критеріям призначення номінованого оператора ринку електричної енергії, що є додатком 2 цього Порядку.

Регулятор протягом 30 календарних днів з дня отримання такого повідомлення приймає рішення щодо погодження або непогодження такого делегування.

4. Моніторинг діяльності номінованого оператора ринку

4.1. Регулятор здійснює моніторинг діяльності всіх номінованих операторів ринку, які провадять діяльність на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та єдиному сполученні внутрішньодобових ринків в Україні, а також дотримання ними критеріїв, зазначених у пункті 3.1 глави 3 цього Порядку, Закону і нормативно-правових актів, що визначають права та обов'язки номінованих операторів ринку, незалежно від того, чи був такий номінований оператор ринку, призначений в Україні.

4.2. Регулятор здійснює моніторинг діяльності номінованого оператора ринку шляхом проведення аналізу та оцінки, зокрема:

1) повідомлень номінованого оператора ринку відповідно до вимог цього Порядку або процедури паспортизації номінованого оператора ринку про зміни в даних, інформації та документах, що надавалися ним для призначення або проходження процедури паспортизації;

2) інформації та документів, що надійшли від номінованого оператора ринку, у тому числі на запит Регулятора при здійсненні моніторингу;

3) обґрунтованих повідомлень від фізичних та/або юридичних осіб, зокрема, інших номінованих операторів ринку або операторів систем передачі, стосовно обставин/подій та/або дій/бездіяльності номінованого оператора ринку, що можуть свідчити про виникнення ознак невідповідності номінованого оператора ринку критеріям, зазначеним у пункті 3.1 глави 3 цього Порядку, вимогам Закону і нормативно-правових актів, що визначають права та обов'язки номінованих операторів ринку;

4) обґрунтованих повідомлень від національних регуляторних органів або інших уповноважених (компетентних) органів удержав-членах Європейського Союзу та/або державах-сторонах Енергетичного Співтовариства, Секретаріату Енергетичного Співтовариства, Ради регуляторних органів Енергетичного Співтовариства, ACER щодо обставин/подій та/або дій/бездіяльності номінованого оператора ринку, що можуть свідчити про виникнення ознак невідповідності номінованого оператора ринку критеріям, зазначеним у пункті 3.1 глави 3 цього Порядку.

4.3. Номінований оператор ринку зобов'язаний:

повідомляти Регулятора про будь-які зміни в документах, даних та інформації, що додавалися до Заявки або надавалися номінованим оператором ринку для проходження паспортизації в Україні, що можуть призвести до невідповідності номінованого оператора ринку критеріям, зазначеним у

пункті 3.1 глави 3 цього Порядку, із наданням підтверджувальних документів, не пізніше 10 робочих днів з дня настання таких змін;

повідомляти Регулятора про будь-які обставини, що призвели до невідповідності номінованого оператора ринку критеріям, зазначеним у пункті 3.1 глави 3 цього Порядку, із наданням підтверджувальних документів, не пізніше одного робочого дня з дня настання таких обставин;

надавати необхідну для здійснення Регулятором моніторингу інформацію, у тому числі, надання якої належним чином обґрунтовано у відповідному запиті Регулятора.

4.4. З метою здійснення моніторингу Регулятор має право:

1) запитувати інформацію, яка є необхідною для належного виконання ним своїх функцій, та отримувати її на умовах, передбачених законодавством;

2) отримувати звітність для кожного виду діяльності номінованого оператора ринку у затверджених Регулятором порядку та формі.

4.5. Регулятор також співпрацює з компетентними органами інших держав-членів Європейського Союзу та/або держав-сторін Енергетичного Співтовариства, відповідальними за призначення та моніторинг діяльності номінованих операторів ринку, і здійснює обмін з такими органами інформацією, необхідною для ефективного моніторингу діяльності номінованих операторів ринку.

4.6. У випадку виявлення Регулятором за результатом моніторингу невідповідності номінованого оператора ринку критеріям, зазначеним у пункті 3.1 глави 3 цього Порядку, вимогам Закону Регулятор повинен повідомити номінованого оператора ринку про таку невідповідність протягом 10 робочих днів із вимогою усунути зазначену невідповідність протягом строку, що не перевищує:

шести місяців для номінованих операторів ринку, призначених Регулятором (щодо невідповідності критеріям, зазначеним у пункті 3.1 глави 3 цього Порядку, вимогам Закону) та для номінованих операторів ринку, що пройшли паспортизацію в Україні (щодо усунення невідповідності вимогам Закону);

трьох місяців для номінованих операторів ринку, призначених в інших державах-членах Європейського Союзу та/або державах-сторонах Енергетичного Співтовариства, паспортизованих Регулятором (далі – номіновані оператори ринку, що пройшли паспортизацію в Україні), що забезпечують виконання завдань, пов'язаних з єдиним сполученням ринків «на добу наперед» та/або єдиним сполученням внутрішньодобових ринків в Україні (щодо усунення невідповідності критеріям, зазначеним у пункті 3.1 глави 3 цього Порядку).

4.7. Не пізніше одного робочого дня з надання такого повідомлення номінованому оператору ринку Регулятор також повідомляє про це уповноважений орган, що здійснював призначення (паспортизацію) такого оператора в державах-членах Європейського Союзу та/або державах-сторонах Енергетичного Співтовариства, а також Секретаріат Енергетичного Співтовариства і Раду регуляторних органів Енергетичного Співтовариства (у разі якщо це стосується держав-членів Європейського Союзу, то повідомлення направляється також Європейські комісії та ACER).

5. Призупинення діяльності номінованого оператора ринку, що пройшов паспортизацію в Україні

5.1. Регулятор має право прийняти рішення про призупинення права номінованого оператора ринку, що пройшов паспортизацію в Україні, провадити діяльність з організації торгів на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та/або єдиному сполученні внутрішньодобових ринків в Україні, якщо номінований оператор ринку, що пройшов паспортизацію в Україні, не відновив відповідність критеріям, зазначеним у пункті 3.1 глави 3 цього Порядку, протягом трьох місяців з дня отримання повідомлення Регулятора про таку невідповідність.

5.2. У рішенні про призупинення права номінованого оператора ринку, призначеного в іншій державі, провадити діяльність з організації торгів на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та/або єдиному сполученні внутрішньодобових ринків в Україні зазначаються, зокрема:

- 1) найменування номінованого оператора ринку;
- 2) опис підстави (підстав) для прийняття рішення про призупинення права номінованого оператора ринку, призначеного в іншій державі, провадити діяльність з організації торгів на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та/або єдиному сполученні внутрішньодобових ринків в Україні;
- 3) найменування торгової зони, у межах якої призупиняється право номінованого оператора ринку, призначеного в іншій державі, провадити діяльність з організації торгів на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та/або єдиному сполученні внутрішньодобових ринків в Україні;
- 4) вид діяльності (єдине сполучення ринків «на добу наперед» та/або єдине сполучення внутрішньодобових ринків), у рамках якого призупиняється право номінованого оператора ринку, призначеного в іншій державі, провадити діяльність з організації торгів.

5.3. Рішення про призупинення права номінованого оператора ринку, що пройшов паспортизацію в Україні, провадити діяльність з організації торгів на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та/або єдиному сполученні

внутрішньодобових ринків в Україні приймається Регулятором на засіданні, що проводиться у формі відкритого слухання, та набирає чинності з дня, наступного за днем його оприлюднення на офіційному вебсайті НКРЕКП, якщо більш пізній строк набрання ним чинності не встановлено в рішенні.

5.4. Рішення про призупинення права номінованого оператора ринку, що пройшов паспортизацію в Україні, провадити діяльність з організації торгів на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та/або єдиному сполученні внутрішньодобових ринків в Україні оприлюднюється на офіційному вебсайті Регулятора не пізніше трьох робочих днів з дня його прийняття.

5.5. Регулятор повідомляє про прийняття такого рішення уповноважений орган, що здійснював призначення такого оператора в державах-членах Європейського Союзу та/або державах-сторонах Енергетичного Співтовариства, а також Секретаріат Енергетичного Співтовариства і Раду регуляторних органів Енергетичного Співтовариства (у разі якщо це стосується держав-членів Європейського Союзу, то повідомлення направляється також ACER та Європейській Комісії), не пізніше одного робочого дня з дня оприлюднення на офіційному вебсайті Регулятора відповідного рішення.

5.6. Рішення про призупинення права номінованого оператора ринку, що пройшов паспортизацію в Україні, провадити діяльність з організації торгів на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та/або єдиному сполученні внутрішньодобових ринків в Україні, може бути оскаржене до суду.

5.7. У разі надання номінованим оператором ринку, що пройшов паспортизацію в Україні, документів, та інформації, що свідчать про відновлення ним відповідності критеріям, зазначеним у пункті 3.1 глави 3 цього Порядку, Регулятор протягом 20 робочих днів з дня отримання такої інформації, приймає на засіданні, що проводиться у формі відкритого слухання, рішення про визнання таким, що втратило чинність, рішення про призупинення права номінованого оператора ринку провадити діяльність з організації торгів на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та/або єдиному сполученні внутрішньодобових ринків в Україні.

Таке рішення набирає чинності з дня, наступного за днем його оприлюднення на офіційному вебсайті НКРЕКП, якщо більш пізній строк набрання ним чинності не встановлено в рішенні та підлягає оприлюдненню на офіційному вебсайті Регулятора не пізніше трьох робочих днів з дня його прийняття

5.8. Регулятор повідомляє про визнання таким, що втратило чинність, рішення про призупинення права номінованого оператора ринку, що пройшов паспортизацію в Україні, провадити діяльність з організації торгів на єдиному

сполученні ринків «на добу наперед» та/або єдиному сполученні внутрішньодобових ринків в Україні уповноважений орган, що здійснював призначення такого оператора в державах-членах Європейського Союзу та/або державах-сторонах Енергетичного Співтовариства, а також Секретаріат Енергетичного Співтовариства і Раду регуляторних органів Енергетичного Співтовариства (у разі якщо це стосується держав-членів Європейського Союзу, то повідомлення направляється також ACER та Європейській Комісії), не пізніше одного робочого дня з дня оприлюднення на офіційному вебсайті Регулятора відповідного рішення.

6. Припинення діяльності номінованого оператора ринку

6.1. Регулятор має право прийняти рішення про припинення діяльності номінованого оператора ринку у разі настання хоча б однієї з таких підстав:

1) отримання заявки номінованого оператора ринку про припинення його діяльності як номінованого оператора ринку.

У такому випадку у разі відсутності іншого номінованого оператора ринку у відповідній торговій зоні України, номінований оператор ринку продовжує виконувати функції номінованого оператора ринку до призначення нового номінованого оператора ринку відповідно до положень цього Порядку;

2) якщо номінований оператор ринку, призначений Регулятором, не відновив відповідність критеріям, зазначеним у пункті 3.1 глави 3 цього Порядку, та вимог Закону протягом шести місяців з дня отримання повідомлення Регулятора про таку невідповідність;

3) якщо номінований оператор ринку, що пройшов паспортизацію в Україні, не відновив відповідність вимогам Закону, протягом шести місяців з дня отримання повідомлення Регулятора про таку невідповідність;

4) у разі документального підтвердження здійснення контролю над номінованим оператором ринку, у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України, у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про оборону України», та особами, місцезнаходженням (місцем проживання) яких є тимчасово окупована територія (крім випадків наявності в таких осіб довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, чинність якої підтверджується відомостями з Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб).

6.2. Рішення про припинення діяльності номінованого оператора ринку з організації торгів на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та/або

єдиному сполученні внутрішньодобових ринків в Україні приймається Регулятором на засіданні, що проводиться у формі відкритого слухання.

У рішенні про припинення діяльності номінованого оператора ринку з організації торгів на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та/або єдиному сполученні внутрішньодобових ринків в Україні зазначаються, зокрема:

1) найменування номінованого оператора ринку та ідентифікаційний код номінованого оператора ринку, призначеного Регулятором, згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (VAT для номінованого оператора ринку, що пройшов паспортизацію в Україні);

2) опис підстави (підстав) для прийняття рішення про припинення діяльності номінованого оператора ринку з організації торгів на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та/або єдиному сполученні внутрішньодобових ринків в Україні;

3) найменування торгової зони, у межах якої припиняється діяльність номінованого оператора ринку з організації торгів на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та/або єдиному сполученні внутрішньодобових ринків в Україні;

4) вид діяльності (єдине сполучення ринків «на добу наперед» та/або єдине сполучення внутрішньодобових ринків), у рамках якого припиняється діяльність номінованого оператора ринку з організації торгів.

6.3. Рішення про припинення діяльності номінованого оператора ринку набирає чинності з дня, наступного за днем його оприлюднення на офіційному вебсайті НКРЕКП, якщо більш пізній строк набрання ним чинності не встановлено в рішенні.

Рішення про припинення діяльності номінованого оператора ринку електричної енергії може бути оскаржене до адміністративного суду.

6.4. Оприлюднення на офіційному вебсайті Регулятора рішення про припинення діяльності номінованого оператора ринку здійснюється не пізніше трьох робочих днів з дня його прийняття.

6.5. Регулятор інформує номінованого оператора ринку та Раду регуляторних органів Енергетичного Співтовариства про припинення діяльності номінованого оператора ринку електричної енергії не пізніше одного робочого дня з дня оприлюднення на офіційному вебсайті Регулятора відповідного рішення.

Якщо номінований оператор ринку діє в якості номінованого оператора ринку електричної енергії в інших державах-членах Європейського Союзу та/або державах-сторонах Енергетичного Співтовариства, Регулятор також повідомляє про прийняте рішення уповноважений орган, що здійснював призначення (паспортизацію) такого оператора в державах-членах Європейського Союзу та/або державах-сторонах Енергетичного Співтовариства, Раду регуляторних органів Енергетичного Співтовариства (у разі якщо це стосується держав-членів Європейського Союзу також ACER та Європейської Комісії).

Додаток 1

до Порядку призначення номінованого оператора ринку електричної енергії, призупинення його діяльності, припинення виконання функції номінованого оператора ринку електричної енергії, а також моніторингу діяльності номінованого оператора ринку електричної енергії

ЗАЯВКА

про призначення номінованим оператором ринку електричної енергії

i. Інформація про юридичну особу:

- 1) повне найменування заявника: _____,
- 2) юридична адреса заявника: _____,
- 3) ідентифікаційний код заявника: _____,
- 4) дата, номер рішення та найменування органу, який прийняв рішення про видачу заявнику ліцензії на право провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку або оператора організованого товарного ринку, а також назва виду діяльності, на який видано ліцензію.

ii. Контактна інформація уповноваженої особи заявника:

- 1) прізвище та ім'я уповноваженої особи заявника: _____,
- 2) посада уповноваженої особи заявника: _____,
- 3) номер телефону уповноваженої особи заявника: _____,
- 4) адреса електронної пошти уповноваженої особи заявника: _____,

iii. Заявник подає заявку на призначення номінованим оператором ринку в Україні для забезпечення єдиного сполучення ринку «на добу наперед» та/або єдиного сполучення внутрішньодобових ринків:

(найменування заявника) В особі (вказати прізвище та ім'я уповноваженої особи заявника) подає заявку на призначення номінованим оператором ринку в Україні для забезпечення (видалити непотрібне):

єдиного сполучення ринку «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків;

єдиного сполучення ринку «на добу наперед»;

єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.

Якщо існує більше однієї торгової зони, вказати для якої торгової зони застосовується заявка: _____

iv. Чи подавав заявник заявку на призначення номінованим оператором ринку електричної енергії в будь-якій іншій державі/торговій зоні (так/ні): _____

Якщо так, вказати у якій державі/торговій зоні: _____

Чи було відхилено таку заявку (так/ні)? _____

Якщо так, вказати у якій державі/торговій зоні і з якої причини: _____

v. Чи містить подана заявка конфіденційну інформацію (так/ні)? _____

Якщо так, вкажіть чи вся інформація, вказана у заявці, є конфіденційною (так/ні): _____

Якщо лише частина заявки є конфіденційною, виділіть її у тексті.

vi. Підтвердження достовірності наданої інформації:

Я, (вказати прізвище та ім'я уповноваженої особи заявника), уповноважений подати заявку про призначення номінованим оператором ринку електричної енергії і засвідчую, що подана інформація, відомості та документи, які є частиною цієї заявки, є достовірними, правильними і включають усю відповідну інформацію, відому (найменування заявника), для того, щоб Регулятор міг оцінити заявку (найменування заявника) про призначення номінованим оператором ринку.

Додаток: Опитувальний лист щодо відповідності заявника критеріям призначення номінованого оператора ринку електричної енергії із підтверджувальними документами.

(Посада уповноваженої
особи заявника)

(Підпис уповноваженої
особи заявника)

(Прізвище та ім'я уповноваженої
особи заявника)

_____.202__

Додаток 2

до Порядку призначення номінованого оператора ринку електричної енергії, призупинення його діяльності, припинення виконання функції номінованого оператора ринку електричної енергії, а також моніторингу діяльності номінованого оператора ринку електричної енергії

ОПИТУВАЛЬНИЙ ЛИСТ

щодо відповідності заявника критеріям призначення номінованого оператора ринку електричної енергії

1. Заявник уклав або укладає договори на достатню кількість ресурсів для спільного, координованого та належного функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та/або єдиного сполучення внутрішньодобових ринків, включно з ресурсами, необхідними для виконання функцій номінованого оператора ринку електричної енергії (далі – номінований оператор ринку), фінансовими ресурсами, необхідними інформаційними технологіями, технічною інфраструктурою та операційними процедурами, або він повинен надати докази того, що він здатен забезпечити наявність таких ресурсів протягом розумного підготовчого періоду до початку виконання завдань номінованого оператора ринку електричної енергії відповідно до вимог Закону України «Про ринок електричної енергії».

У якості підтвердження заявник має надати такі підтверджувальні (але не виключно) документи:

1. Документальне підтвердження наявності у штаті або залучених на договірних засадах працівників, які володіють необхідними знаннями відповідного законодавства, що стосується функціонування єдиного сполучення ринків.

2. Копію річної фінансової звітності за останній звітний період разом з незалежним аудиторським висновком.

3. План з прогнозними доходами та витратами на перші два роки операційної діяльності, пов'язаної з виконанням завдань номінованого оператора ринку електричної енергії, що містить, зокрема:

- 1) баланс;*
- 2) звіт про доходи та витрати;*
- 3) аналіз капіталу;*

- 4) виклад припущень, що лежать в основі прогнозів;
- 5) аналіз чутливості прогнозів з урахуванням змін у припущеннях;
- 6) опис того, як заявник має намір фінансувати діяльність, пов'язану з виконанням функцій номінованого оператора ринку.

4. Бізнес-план номінованого оператора ринку електричної енергії у формі описового звіту (обґрунтування), що включає:

- 1) опис діяльності, включаючи основні процеси, включаючи опис і пояснення того, як будуть здійснюватися функції номінованого оператора ринку;
- 2) організаційну структуру, включаючи кадровий склад за операційними напрямками, зокрема, щодо функцій ІТ;
- 3) кодекс поведінки та програми комплаєнсу (антикорупційна програма та/або політика виявлення, врегулювання та уникнення конфлікту інтересів);
- 4) обсяг завдань та функцій, які будуть виконуватися третіми сторонами, а також опис процедури, яку заявник має намір використовувати для забезпечення їх виконання третіми сторонами;
- 5) опис технічної та ІТ-системи, які плануються використовувати, а також експлуатаційної надійності цих систем;
- 6) опис плану щодо того, як заявник має намір співпрацювати з іншими номінованими операторами ринку і оператором системи передачі, а також перелік договорів, що будуть укладені для налагодження цієї співпраці та план-графік укладення відповідних договорів;
- 7) опис наявного процесу управління ризиками і відповідного планування на випадок непередбачених обставин.

Копії підтверджувальних документів надаються у додатках __ до Опитувального листа.

2. Заявник здатен забезпечити учасникам ринку відкритий доступ до інформації про завдання номінованого оператора ринку електричної енергії відповідно до вимог Закону України «Про ринок електричної енергії».

У якості підтвердження заявник має надати чітку комунікаційну стратегію, інформацію та підтверджувальні документи, що містять:

- 1) опис і підтвердження того, де і як учасники ринку зможуть отримати доступ до інформації;
- 2) порядок оприлюднення інформації та даних;
- 3) план дій на випадок непередбачуваних обставин для забезпечення доступності цієї інформації.

Копії підтверджувальних документів надаються у додатках __ до Опитувального листа (у разі наявності).

3. Заявник є економічно ефективним у контексті єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків і у своєму внутрішньому бухгалтерському обліку повинен забезпечити ведення окремого обліку для функцій номінованого оператора ринку та інших видів діяльності з метою виключення можливості перехресного субсидіювання.

У якості підтвердження Заявник має надати:

- 1) опис та пояснення процесів бухгалтерського обліку, які дозволять заявнику ідентифікувати та розділити витрати та доходи;
- 2) опис та пояснення окремих рахунків, які будуть використовуватися для окремого обліку витрат та доходів по видах діяльності;
- 3) опис процесів для звітування щодо чіткої структури всіх витрат на провадження діяльності номінованого оператора ринку електричної енергії, у тому числі витрат на виконання функції оператора єдиного сполучення ринків (за наявності).

Для цілей розділення витрат, які є спільними для кількох видів діяльності та не можуть бути прямо віднесені на конкретний напрям (*shared costs*), заявник має право застосовувати методологію розподілу (алокції) витрат із обґрунтуванням відповідних баз розподілу (зокрема пропорційно до кількості персоналу в еквіваленті повної зайнятості (*per FTE*), обсягу доходу (*per revenue*), площі приміщень (*per square meter*) тощо).

Копії підтверджувальних документів надаються у додатках __ до Опитувального листа.

4. Заявник має належний рівень відокремлення господарської діяльності від інших учасників ринку.

У якості підтвердження заявник має надати інформацію та підтверджувальні документи, що містять:

- 1) статут;
- 2) опис та пояснення корпоративної структури заявника, та корпоративних зв'язків, включаючи (але не обмежуючись) склад органів управління, а також пов'язаність відносинами контролю посадових осіб заявника з іншими суб'єктами господарювання, що провадять діяльність на ринку електричної енергії;
- 3) інформацію про інші види діяльності заявника, окрім послуг з організації торгів на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку;
- 4) інформацію щодо структури власності, кінцевих бенефіціарних власників, інших пов'язаних осіб;
- 6) у разі якщо власником заявника, іншою пов'язаною юридичною особою є учасник ринку електричної енергії, документи, що регламентують

відокремлення видів діяльності, включаючи відповідні внутрішні акти, що визначають процедури управління потенційними конфліктами інтересів та забезпечують, щоб пов'язані юридичні особи не отримували жодних неправомірних вигод.

Копії підтверджувальних документів надаються у додатках __ до Опитувального листа.

5. Заявник здатен забезпечити недискримінаційне ставлення до всіх учасників ринку.

У якості підтвердження заявник має надати:

- 1) опис процедури укладення договорів з учасниками ринку, а також положень цих договорів, що мають гарантувати рівність та недискримінаційне ставлення до всіх учасників ринку;*
- 2) опис внутрішніх процедур, що забезпечують рівність та недискримінаційне ставлення до всіх учасників ринку.*

Копії підтверджувальних документів надаються у додатках __ до Опитувального листа.

6. Заявник має належні механізми ринкового нагляду (систему спостереження).

У якості підтвердження заявник має надати:

- 1. Опис завершених та/або запланованих навчальних програм із законодавства щодо забезпечення доброчесності та прозорості на оптовому енергетичному ринку.*
- 2. Опис роботи системи спостереження за роботою єдиного сполучення ринків, зокрема щодо:*
 - 1) зберігання даних;*
 - 2) спостереження за торговельною діяльністю;*
 - 3) виявлення ознак зловживань на ринку;*
 - 4) аналізу та внутрішнього розслідування ознак зловживань;*
 - 5) повідомлення НКРЕКП щодо виявлених ознак зловживань відповідно до чинного законодавства;*
 - 6) структурного підрозділу та осіб відповідальних за виконання функцій зі спостереження.*

Копії підтверджувальних документів надаються у додатках __ до Опитувального листа.

7. Заявник має відповідні угоди щодо забезпечення прозорості та конфіденційності, укладені з учасниками ринку та оператором системи передачі.

У якості підтвердження заявник має надати:

- 1) копії укладених угод (за наявності) та/або проекти відповідних угод з учасниками ринку і операторами систем передачі;
- 2) опис внутрішніх процедур (регламент, положення тощо) щодо укладання та виконання угод із забезпечення прозорості та конфіденційності.

Копії підтверджувальних документів надаються у додатках __ до Опитувального листа.

8. Заявник здатен виконувати функцію центрального контрагента.

У якості підтвердження заявник має надати стосовно себе або третьої особи (якщо він планує делегувати функції центрального контрагента третій особі):

1. Опис фінансового забезпечення розрахунків та управління ним.
2. Опис та пояснення процесів для визначення того, які гарантії необхідні для здійснення розрахунків.
3. Оцінку ризиків та аналіз чутливості для підтвердження достатності ресурсів для належного виконання функцій центрального контрагента.
4. Опис і пояснення того, як заявник планує здійснювати кліринг та розрахунки, у тому числі:
 - 1) застосовні правила розрахунків;
 - 2) вимоги до учасників;
 - 3) процедури клірингу та розрахунків, у тому числі з іншими номінованими операторами ринку і операторами систем передачі.
5. Чіткий опис і пояснення договірних домовленостей, необхідних для здійснення процедур клірингу і розрахунків, у тому числі з іншими номінованими операторами ринку електричної енергії і операторами систем передачі, і підтвердження того, що умови таких договорів не перешкоджатимуть діяльності інших номінованих операторів ринку і операторів систем передачі.

На момент подання заявки про призначення заявник може надати перелік основних умов договору з розрахунковим банком та план-графік впровадження процедур клірингу та розрахунків до початку операційної діяльності. Наявність повністю сформованих та функціонуючих процедур клірингу та розрахунків не вимагається на стадії подання заявки про призначення, за умови надання документально оформленого плану-графіка впровадження у строк, що не перевищує 18 місяців з дня набрання чинності рішенням про призначення номінованого оператора ринку, але не пізніше ніж за 6 місяців до початку операційної діяльності у якості номінованого оператора ринку.

6. У разі делегування функцій центрального контрагента третій особі заявник має надати:

копії відповідного договору;

копії відповідних угод з третьою особою про конфіденційність, які мають відповідати наявним зобов'язанням номінованого оператора ринку щодо конфіденційності;

копію ліцензії, яка дає право третій особі провадити діяльність як центральний контрагент відповідно до Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки».

Копії підтверджувальних документів надаються у додатках __ до Опитувального листа.

9. Заявник здатен встановити системи та процедури зв'язку для координування діяльності з іншими операторами систем передачі у державі-члені Європейського Союзу або державі-стороні Енергетичного Співтовариства.

У якості підтвердження заявник має надати:

1) опис та пояснення того, як заявник буде взаємодіяти з операторами систем передачі через відповідні комунікаційні та технічні системи, зазначивши, у тому числі інформацію щодо укладених та/або запланованих до укладення договорів щодо користування відповідними системами;

2) опис і пояснення заходів на випадок непередбачених обставин і план готовності до ризиків;

3) підтвердження від відповідних ОСП згоди на організацію взаємодії із застосуванням вищезазначених комунікаційних та технічних систем (у разі наявності).

Копії підтверджувальних документів надаються у додатках __ до Опитувального листа.

Додатково до Опитувального листа щодо відповідності заявника критеріям призначення номінованого оператора ринку електричної енергії надаємо підтвердні документи на __ додатках:

1)

2)

.....

(Посада уповноваженої
особи заявника)

(Підпис уповноваженої
особи заявника)

(Прізвище та ім'я уповноваженої
особи заявника)

_____.202__